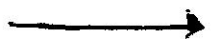

EΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΠΛΑΓΙΟ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ 16-20

(16)

- Nostri, postquam pila in hostes miserunt, gladiis rem gerunt.
- Caesar narravit suos, postquam pila in hostes misissent, gladiis rem gerere.
- Repente post tergum equitatus cernitur;
- Caesar narravit repente post tergum equitatem cerni;
- cohortes appropinquant;
- Caesar narravit cohortes appropinquare;
- hostes terga vertunt ac fugiunt;
- Caesar narravit hostes terga vertere ac fugere;
- eis equites occurrunt.
- Caesar narravit eis equites occurrere.
- Fit magna caedes.
- Caesar narravit fieri magnam caedem.
- Sedulius, dux et princeps Lemovicum, occiditur; dux Arvernorum vivus in fuga comprehenditur;
- Caesar narravit Sedulium, ducem et principem Lemovicum, occidi; (narravit) ducem Arvernorum vivum in fuga comprehendi.
- magnus numerus hostium capitur atque interficitur;
- Caesar narravit magnum numerum hostium capi atque interfici;

- Reliqui ex fuga in civitates discedunt.
→ Caesar narravit reliquos ex fuga in civitates discedere.
- Ipse pro castris consedit; eo duces producuntur.
→ Caesar narravit se ipsum pro castris consedis;
(narravit) eo duces produci
- Vercingetorix deditur, arma proiciuntur.
→ Caesar narravit Vercingetorigem dedi, arma proici-

(17)

- Magnus timor exercitum occupavit ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicabant.
→ Caesar narravit magnum timorem exercitum occupavisse ex vocibus Gallorum ac mercatorum, qui Germanos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtute esse praedicarent.
- Alius alia de causa discedere cupiebat.
→ Caesar narravit alium alia de causa discedere cupere.
- Nonnulli pudore adducti remanebant.
→ Caesar narravit nonnullos pudore adductos remanere.
- Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenere poterant;
→ Caesar narravit hos neque vultum fingere neque lacrimas tenere posse;

②

- abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur.

→ Caesar narravit abditos in tabernaculis aut suum fatum queri aut cum familiaribus suis commune periculum miserari.

- Totis castris testamenta obsignabantur.

→ Caesar narravit totis castris ^{etiam} testamenta obsignari.

- Horum vocibus ac timore paulatim etiam ii, qui rei militaris periti habebantur, perturbabantur.

→ Caesar narravit horum vocibus ac timore paulatim etiam eos, qui rei militaris periti haberentur, perturbari.

①⑧

- Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos.

→ Scriptor narrat tum Cacum pastorem, fretum viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxisse aversos.

- Sed bovum mugitus ex spelunca auditus Herculem convertit.

→ Scriptor narrat bovum mugitum ex spelunca auditum Herculem convertisse.

- Tum Cacus, vi prohibere eum conatus, Herculis clava interficitur.

→ Scriptor narrat tum Cacum, vi prohibere eum conatum, Herculis clava interfici.

(19)

- Lucius Sergius Catilina nobilissimi generis vir sed ingenii praviissimi, contra rem publicam coniuravit.
→ Sallustius narravit Lucium Sergium Catilinam, nobilissimi generis virum sed ingenii praviissimi, contra rem publicam coniuravisse.
- Eum clari quidam sed improbi viri consecuti erant.
→ Sallustius narravit eum claros quosdam sed improbos viros consecutos esse.
- Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est.
→ Sallustius narravit Catilinam a Cicerone ex urbe expulsum esse.
- Socii eius deprehensi sunt et in carcere stragulati sunt.
→ Sallustius narravit socios eius deprehensos esse et in carcere stragulatos esse.
- Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est.
→ Sallustius narravit ab Antonio, altero consule, Catilinam ipsum cum exercitu suo, proelio victum, interfectum esse.

ΤΡΟΠΗ ΕΥΘΕΟΣ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΠΛΑΤΙΟ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

421-50

(21)

Tum Camillus absens dictator est factus

→ Scriptor tradit tum Camillum absentem dictatorem factum esse (Κύρια κρίσις → ειδικό απαρέμφατο.)

→ Scriptor tradidit >>

21 Quod illic appensum civitati nomen dedit.

→ Incolae dicunt/dicebant id illic appensum civitati nomen dedisse.

21 Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est.

→ Incolae censent/censebant (civitatem) Pisaurum dici,
quod illic aurum pensatum sit.

21 Quibus interemptis aurum omne recepit;

→ Scriptor dicit/dixit eis interemptis (Camillum) aurum omne recepisse;

21 Μετατροπή του Καρένου σε πλατύιο λόγο

Ille n Scriptor dicit/dixit

Brenno duce Gallos, ... evertisse ... , pro quo ...
acceperint/accepissent;

tum Camillum, qui ... fuerit/fuisset ... , absentem
dictatorem esse factum;

eum ... secutum esse;

eis interemptis Camillum aurum omne recepisse;

id (απαρ.) illic appensum (απαρ.) ... dedisse;

civitatem Pisaurum (απαρ.) dici, quod illic aurum

pensatum sit/pensatum esset: post illud factum Camillum

redisse in exilium, unde ... reversus sit/reversus esset

(22)

- Imitemur nostros Brutos, Camillos, Decios, Curios, Fabricios, Sapiões, innumerabiles alios qui stabiliverunt hanc rem publicam;

→ Cicero monet (A.X.) / monuit (I.X.) Romanos ut imitentur / imitarentur suos Brutos... alios, qui illam rem publicam stabiliverint / stabilivissent.

(h)

Cicero monet / monuit Romanos imitari suos Brutos...

- Quos equidem in deorum immortalium coetu ac numero repono.

→ Cicero dicit / dixit se quidem eos in deorum immortalium coetu ac numero reponere.

- Speremus quae volumus, sed feramus quod acciderit.

→ Cicero dicit / dixit ut sperent / sperarent quae velint / vellent, sed (ut) ferant / ferrent quod acciderit (unot. παρὰ.) / accidisset (unot. ὑπερ.)

(h)

Cicero dicit / dixit sperare quae... sed ferre quod...

(23)

- Aegrotabat Caecina Paetus, maritus Arriae, aegrotabat et filius.

→ Scriptor dicit (A.X.) / dixit (I.X.) aegrotare Caecinam Paetum, maritum Arriae, aegrotare et filium

- Filius mortuus est.

→ Scriptor dicit / dixit filium mortuum esse.

④

- Huic Arria Funus ita paravit, ut ignoraretur a marito;
→ Scriptor dicit/dixit illi Arriam Funus ita paravisse,
ut ignoretur/ignoraretur a marito;

- ... (illa/Arria) respondebat: « Bene quievit, libenter cibum sumpsit ».

- Arria respondebat bene puerum quievisse, libenter cibum sumpsisse.

Κύρια πρόταξη κρίσεως → ειδικό απαρέμφατο

②④

- Accipe nunc quid postea Nasica fecerit.

- Monui te ut acciperes tunc quid postea Nasica fecisset.

- « Ego non cognosco vocem tuam? »

- Ennius Nasicam rogat (A.X.) num ipse non cognoscat
vocem illius. [Ynot. Evet. anò A.X.]

- Visne scire quid Nasica responderit?

- ^{A.X. γ'Ev.} Rogat num scire velit quid Nasica responderit

- ② Rogat velitne scire quid Nasica responderit

- ^{A.X. α'Ev.} Rogo num scire velis quid Nasica responderit

- ② Rogo velisne scire quid Nasica responderit

- ^{I.X. γ'Ev.} Rogabat num scire vellet quid Nasica respondisset

- ② Rogabat velletne scire quid Nasica respondisset

- ^{I.X. α'Ev.} Rogabam num scire velles quid Nasica respondisset

- ② Rogabam vellesne scire quid Nasica respondisset

- Homo es impudens.

→ Nasica respondet / respondit illum esse hominem impudentem

- "Ego, cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse >>

→ Nasica respondit ^(i. x.) se, cum illum quaereret, ancillae illius credidisse illum domi non esse

- <<Tu mihi ipsi non credis? >>

→ Nasica interrogat ^{A. X.} Ennium num ille sibi ipsi non credat

(25)

- <<Interrogo vos >> inquit <<quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore >>

→ Scriptor narrat / narravit se interrogare illos quando illam ficum decerptam esse putent / putarent

- Tam prope a muris habemus hostem!

Censeo / Censebam tam prope a muris (nos) habere hostem.

- Itaque caveate periculum.

→ Cato admonet / admonuit Romanos ut careant / caverent periculum

- Opibus urbis nolite confidere.

→ Cato admonet / admonuit Romanos ne opibus urbis confidant / confiderent

(n) non opibus urbis confidere

- Fiduciam, quae nimis vobis est, deponite.

→ Cato admonet / admonuit Romanos ut fiduciam, quae nimis illis sit / esset deponant / deponerent (n) ... fiduciam ... deponere

• Neminem credideritis patriae consulturum esse.

→ Cato monuit Romanos ne aliquem patriae consulturum esse crederent

⑧ Cato monuit Romanos neminem patriae consulturum esse credere.

• Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthago deleta est.

→ Scriptor tradit / tradidit statim sumptum esse Punicum (arat.) bellum (arat.) tertium (arat.), quo Carthago deleta sit / deleta esset.

(26)

• Tristissimus haec tibi scribo

→ Plinius dicit / dixit se trissimum illa/ea illi scribere.

• Fundani nostri filia minor mortua est.

→ Plinius scribit / scripsit Marcellino Fundani sui filiam minorem mortuam esse.

• Ea puella nihil umquam festivius, ... vidi

→ C. Plinius scribit / scripsit Marcellino ea puella nihil umquam festivius, ... se vidisse.

• Nondum annos XIII impleverat, et iam illi anilis prudentia, matronalis gravitas erat et tamen suavitas puellaris

⇒ C. Plinius scribit / scripsit Marcellino nondum annos XIII (puellam) implevisse, et iam illi anilem prudentiam, matronalem gravitatem esse et tamen suavitatem puellarem.

«Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

↓
α) ^{A.X.} Accius Pacuvii inquit/dicit ita esse ut dicat; neque id se sane paenitere; meliora enim fore sperare, quae deinceps scripturus sit. Nam quod in pomis sit, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascantur, post fieri mitia et iucunda; sed quae gignantur statim vieta et mollia, non matura mox fieri sed putria.

β) ^{I.X.} Accius Pacuvii inquit/dixit ita esse, ut diceret; neque id se sane paenitere; meliora enim fore sperare, quae deinceps scripturus esset. Nam quod in pomis esset, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascerentur, post fieri mitia et iucunda; sed quae gignerentur statim vieta et mollia, non matura mox fieri sed putria».

- Aesopi nostri Licinus servus tibi notus Roma Athenas fugit.
→ Cicero narrat/narravit Aesopi sui Licinum servum illi notum Roma Athenas fugisse.

- Is Athenis apud Patronem Epicureum paucos menses pro libero fuit, inde in Asiam abiit.

⇒ Cicero narrat/narravit eum Athenis apud Patronem Epicureum paucos menses pro libero fuisse, inde in Asiam abisse.

- Postea Plato quidam Sardianus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit.

⇒ Cicero narrat/narravit postea Platonem quendam Sardianum, cum... hominem comprehendisse et... tradidisse.

- Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc.

→ Cicero hortatur/hortatus est ut ille hominem investiget/investigaret summaque diligentia... mittat/mitteret vel... cum illo deducat/deduceret.

- Noli spectare quanti homo sit.

→ Cicero adhortatur/adhortatus est ne ille spectet/spectaret quanti homo sit/esset.

- Parvi enim preti est, qui tam nihili est.

→ Cicero putat/putavit parvi enim preti esse eum, qui tam nihili sit/esset.

- Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

⇒ Cicero scribit/scripsit propter servi scelus...,... Aesopum esse adfectum, ut nihil ei gratius possit/posset esse... fugitivi.

(29)

- Domi satis salutationum talium audio
- Caesar dixit domi satis salutationum talium se audire.
- Oleum et operam perdidit
- Sutor dicere solebat oleum et operam se perdidisse
(n: Sutar dicitur perdidisse oleum et operam)

(30)

- Hic vero, iudices, et fuit in Asia et viro fortissimo, patri suo, magno adiumento in periculis... fuit.
- Cicero dicit/dixit iudicibus illum et fuisse in Asia et viro fortissimo, patri suo, magno adiumento in periculis... fuisse.
- Et si habet Asia..., Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit.
- Cicero dicit iudicibus et si habet Asia..., se Murenam laudare debere, quod Asiam viderit sed in Asia continenter vixerit.

(31)

- Congrediamur, ut singularis proelii cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat.
- Dux hostium dicit se congrédi, ut singularis proelii cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat.
- Dux hostium dixit se congrédi, ut singularis proelii cerneretur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellere
- Et fortior hoste hasta eum transfixit et armis spoliavit
- Milites dicunt (adulescentem) fortiozem hoste hasta eum transfixisse et armis spoliavisse

(Et adulescens dicitur fortior hoste hasta eum transfixisse)
et armis spoliavisse.

32 Το κείμενο 32 στον πλάγιο λόγο :

A.X.

a)

Ille dicit plenos omnes esse libros, plenas sapientium voces, plenam exemplorum vetustatem; quae iacere in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accedat. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graecos et Latinos sibi reliquisse! Quas ipsum/se, cupidum bene gerendi et administrandi rem publicam, semper sibi proponere. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem suam se conformare sic - laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo - se pro salute illorum in tot ac tantas dimicationes obicere potuisse.

I.X.

b)

Ille dixit plenos omnes esse libros, plenas sapientium voces, plenam exemplorum vetustatem; quae iacere in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graecos et Latinos sibi reliquisse. Quas ipsum/se, cupidum bene gerendi rem publicam, semper sibi proponere.

Cōfendo et cogitando homines excellētes animum et mentem suam conformare. Sic - laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo - se pro salute illorum in tot ac tantas dimicationes obicere potuisse.

(33)

- Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis perculsa atque... quod necesse fuit.
→ Cicero scripsit C. Caesari omnia esse excitanda illi uni, quae iacere sentiret perculsa atque... quod necesse fuisset.
- Quassata res publica multa perdidit
→ Cicero putat quassatam rem publicam multa perdidisse
- Quare subveniendum reipublicae est et omnia nunc belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.
→ Cicero scripsit C. Caesari subveniendum reipublicae esse et omnia tunc belli vulnera illi sananda esse, quibus praeter illum mederi nemo potest.

(35)

- Nemo vero eos miseretur, quod infelicititer vixerint.
→ Seneca monuit Romanos ne aliquis eos miseraretur, quod infelicititer vixissent.
- Id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat.
→ Seneca putavit id senatui publice curari placuisse, quoniam Regulus abesset.

- Scipionis filiae ex aerario totem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater.
- Scipionis filiae dicuntur ex aerario dotem accepisse, quia nihil illis reliquerit pater.

(36)

- Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur
- Scriptor tradit/tradidit Manium Curium Dentatum maxima frugalitate uti
- Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt.
- Scriptor tradit/tradidit die quodam Samnitium legatos ad eum venisse.
- «Narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem»
- Manius Curius Dentatus ^{Αεγγελο κανονισμ κληρονομιας} ministris legationis ^{μονη} monuit ut narretis/narraretis Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem
- Manius Curius Dentatus ministris legationis monet/monuit narrare Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem.

(37)

- In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus.
- Cicero putat in eum locum rem deductam esse, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeant.
- Equidem, ut veni ad urbem, non destiti omnia et sentire

et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent.

→ Cicero dixit se, ut venisset ad urbem, non destitisse omnia et sentire et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent.

(38)

• Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen.

→ Scriptor tradit Caeciliam, uxorem Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsam fecisse omen.

• Ego libenter tibi mea sede cedo.

→ Tum Caecilia puellae dixit se libenter illi sua sede cedere

• Postea is puellam in matrimonium duxit.

→ Scriptor tradit postea eum puellam in matrimonium duxisse
(Postea is dicitur puellam in matrimonium duxisse)

(39)

• Tu illum premi putas malis?

→ Vir rogat num ille illum (=sapientem) premi putet malis.

→ Vir rogavit num ille illum (=sapientem) premi putaret malis.

(40)

• Cuius voluntati nemo obviam ire audebat

→ Homines dicunt eius voluntati neminem obviam ire audere

• Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium

A.X.

→ Quintus Mucius Scaevola dicit Sullae licet sibi ostendat agmina militum, quibus curiam circum sederit; licet mortem minitetur, numquam tamen se hostem iudicaturum esse Marium.

I.X.

→ Quintus Mucius Scaevola dixit Sullae licet sibi ostenderet agmina militum, quibus curiam circum sedisset; licet mortem minitaretur, numquam tamen se hostem iudicaturum esse Marium.

(41)

Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquāris, sermōne abhinc multis annis iam ob solēto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, quae dicas.

- Philosophus dicit illum autem, proinde quasi cum matre Evandri tunc loqueretur, sermōne illinc multis annis iam ob solēto uti, quod neminem scire atque intellegere vellet, quae diceret.
- Philosophus dicit illum autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquatur, sermōne illinc multis annis iam ob solēto uti, quod neminem scire atque intellegere velit, quae dicat.

Quin, homo inepte, taces, ut consequāris, quod vis?

- Philosophus interrogavit hominem ineptum quin tacēret ut consequeretur, quod vellet.

Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit.

- Philosophus putat illum antiquitatem illi placere dicere, quod honesta et bona et modesta sit.

Ergo vive ut viri antiqui sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae.

- Philosophus admonuit adolescentem ut sic viveret ut viri antiqui sed sic loqueretur, ut viri aetatis suae.

atque id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoriā et in pectore.

- Philosophus admonet adolescentem ut id quod a C. Caesare scriptum sit, habeat semper in memoriā et in pectore.
- Philosophus admonuit adolescentem ut id quod a C. Caesare scriptum esset, haberet semper in memoriā et in pectore.

... sic fugias verbum insolens atque inauditum

- Philosophus admonet adolescentem ut sic fugiat verbum insolens atque inauditum.
- Philosophus admonuit adolescentem ut sic fugeret verbum insolens atque inauditum.

(42)

- Qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt
- Cicero putat/putavit eos spem Catilinae mollibus sententiis aluisse.
- quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.
- Cicero dixit patribus eorum auctoritatem secutos multos, non solum improbos verum etiam imperitos, si in illum animadvertisset, crudeliter et regie id factum esse dicere.

(43)

- Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum?
- Mater interrogat filium num ad hostem venerit et captiva in castris illius sit.
- Mater interrogavit filium num ad hostem venisset et captiva in castris illius esset.
- In hoc me longa vita et infelix senectas traxit, ut primum exulem deinde hostem te viderem?
- Mater interrogat filium num in illud se longa vita et infelix senectas traxerit, ut primum exulem deinde hostem illum videat.
- Mater interrogavit filium num in illud se longa vita et infelix senectas traxisset, ut primum exulem deinde hostem illum videret.

Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? → Veturia interrogat Coriolānum **qui potuerit populāri illam terram, quae illum genuerit atque aluerit** / Veturia interrogāvit Coriolānum **qui potuisset populāri illam terram, quae illum genuisset atque aluisset**.

Non tibi ingrediendi fines patriae ira cecidit? → Veturia interrogat Coriolānum **num illi ingrediendi fines patriae ira ceciderit**. / Veturia interrogāvit Coriolānum **num illi ingrediendi fines patriae ira cecidisset**.

Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuisset tibi non succurrit ...? → Mater interrogat filium **quamvis infesto et mināci animo pervenerit, cur, cum in conspectu Roma fuerit, illi non succurrerit**. / Mater interrogāvit filium **quamvis infesto et mināci animo pervenisset, cur, cum in conspectu Roma fuisset, illi non succurrisset**.

intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx liberique. → Cur tibi non succurrit **intra illa moenia domum ac penātes tuos esse, matrem coniungere et liberosque?**

Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futūra sum. → Mater Coriolāno **dixit se nihil iam pati posse nec diu miserrimam futūram esse**.

at contra hos, si pergis, aut immatūra mors aut longa servitus manet. → Mater Coriolāno **dixit at contra illos, si pergeret, aut immatūram mortem aut longam servitūtem manere**.

(44)

- Haec est tyrannorum vita, in qua nulla fides, nulla caritas, nulla fiducia benevolentiae stabilis esse potest.
→ Cicero dixit illam esse tyrannorum vitam, in qua nulla fides, nulla caritas, nulla fiducia benevolentiae stabilis esse posset.
- Coluntur tamen simulatione ad tempus.
→ Cicero censet tyrannos coli tamen simulatione ad tempus.
- Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram.
→ Tarquinius dixit tum se intellexisse, quos fidos amicos habuisset, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre posset.

45

- Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit.
- Scriptor tradit ob eam rem Caesarem epistulam conscriptam Graecis litteris mittere.
- Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem deferitur.
- Scriptor tradit illam casu ad turrim adhaesisse et tertio post die a quodam milite conspici et ad Ciceronem deferri.

46

- Philosophi mundum censent regi numine deorum.
- Scriptores tradunt philosophos mundum censere regi numine deorum.
- sic vir bonus et sapiens et legibus parens consulit utilitati omnium
- Cicero putat sic virum bonum et sapientem et legibus parentem consulere utilitati omnium
- Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publica cadat, quod decet cariorum nobis esse patriam quam nosmet ipsos.
- Cicero dixit ex illo fieri, ut laudandus is esset, qui pro re publica caderet, quod deceret cariorum sibi esse patriam quam sese ipsos.

47

- Ego, pater, cana esse modo.
- Ille respondit patri se canam esse malle.
- Non dubito quin calva esse nolis.
- Pater dixit Iuliae se non dubitare quin calva esse nolle.

- Quid ergo non times ne istae te calvam faciant?
- Pater interrogat Iuliam quid ergo non timeat ne illae illam calvam faciant.
- Pater interrogavit Iuliam quid ergo non timeret ne illae illam calvam facerent.

49

- non est hoc temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem.
- Cui secreto Porcia inquit non esse illud temerarium factum suum, sed certissimum indicium amoris sui erga illum tale consilium molientem.
- experiri enim volui quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi consilium non ex sententia cessisset.
- Porcia dixit Bruto se voluisse experiri quam aequo animo se ferro esset interemptura, si illi consilium non ex sententia cessisset.

(50)

• Neutrum mihi mitti placet, quia alter nihil habet, alteri nihil est satis.

→ Scipio dicit neutrum sibi mitti placere, quia alter nihil habeat, alteri nihil sit satis.

→ Scipio dixit neutrum sibi mitti placere, quia alter nihil haberet, alteri nihil esset satis.